

מבוא לסיפור

בתוך: דת הילד
יאנוש קורצ'אק,
תרגום: צבי ארד

ממדינה רחוקה בא לארץ-ישראל לבקר בשלישית את בנו.

היו מחליפים מכתבים, אחת בחדש, כפי שעלה במסכם ביניהם. – "בני אהובי, – "אבי נקירי", –
"בנד כפי שהיה תמיד", – "ברכות לבביות שולח לך אביד". – זאת הייתה אמת: ברכות-האב היו
לבביות; הבן הרגיש, כי ביחסי-הגומלין שלהם לא נשתנה דבר. – ואמת היה תכן המכתבים הדל
והזהיר. – "עתה אצלנו חרף, עתה אצלנו אביב, – אני עובד, – אני בריא, – בודאי אתה דן לפי
העתונים ואינד שקט".

האב, בהדביקו את הבול על גבי המעטפה, הרחר: "ואף על פי כן זאת לא זאת". – הבן, בקראו את
המכתב, לפני שהדביק את המעטפה, הרחר: "לא כתבתי כל דבר מיותר".

כשהאב חזר לראשונה מדרכו, הרגיש עצמו באינה בודד מאוד. כשראה בשניה מרחוק, בערפלי-
בקר, את הר הכרמל, הרחר: "אולי ירצה לשוב עמדי?".

לפני, שנים, כשהנער אמר בראשית הלמודים: "אין אני רוצה ללכת אל בית-הספר", – הפתיעה את
האב החלטת פתאום זו. כרופא פרש אותה כך: אי-המנוחה של תקופה קשה, תקופת ההתבגרות.
– לאחר שנה, כשהנער הודיע, כי הוא רוצה ללכת לארץ-ישראל, אמר האב בנעימה מקניטה:
"מעשה-גלות" או: "רובינזונאדה". – אף כי רחש אמון לבנו. – המתיק את הצעקה, שבקשה
לאמר: "השתגעתי?".

לפני שלוש שנים הודיע לאב במכתב קצר בלי פרושים, כי נולדה לו בת ואם-הילדה היא נערה
משוקז. – על שום מה? – על שום מה הסתיר? – מה לכתב? – ולשם מה?

לראשונה נפסקה חליפת-המכתבים. אחר-כך קבל צלום: על רקע של אילנות זרים שלוש דמויות
זרות. – "הקטנה בריאה, – הקטנה גדלה".

מה היא אהבת ילדים להוריהם: – צורה אינה תכן. האבהות הגופנית מטעה. אין היא אמונה
בפלתן דתי. – היכן האמת? – לשם האמת הזו נסע עתה הנה בשלישית; אך שוב לא השלה את
עצמו: המלים הנאמרות גם הן דלות, קשות ועקרות, כמלים הנכתבות.

עם בקורו הראשון, כששאל את הנער: "מה אתה מתכוון לעשות?" – נתנה לו תשובה: – "אינני
יודע עוד; שנה זה פרק זמן קצר מאוד". – עם הבקור השני שאל הבן שאלה זיחיה (והיא שאלתו
הזיחיה): "האין אתה מתכוון להשאר כאן?" השבי האב: "בגילי לא קל לשנות את ארץ-החיים,
אתה מצאת פנת עבודה, שלי היא שם".

עכשו ישבו אל השלחן, לפני הבית, הנכדה (נו כן, נכדה שהיא כבר בת שנתים) משתעשעת בבבה,
שהוא הביא לה. הפלה (נו כן) הסתובבה, בערכה את השלחן לארוחת ערב. החרישו. – האב הרחר:
"טוב שאני כבר נוסע; מכבידה עליהם מציאותי".

בזה הרגע הוציא הבן מכיסו פנקס קטן, רשם בו משהו במהירות בכותבו בטויים לא מובנים
באותיות זרות מימין לשמאל. – מבטיהם הצטלבו.

– אבא, אתה רוצה לדעת מה שכתבתי?

נענע בראשו.

– "בראשית היה מה שהיה ויהי מה שיהי. מה שהוה מתנהה ממה שהיה. האחרית היא תמיד
הראשית. התורה פותחת בפתוב: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ".

ישראל קורצאק קולטור
اسرائيل تقرا كورتنساک

הַרְאָה בְּמַבְטּוֹ עַל הַיְלֻדָּה: "לְמַעַנֵּהּ כְּתַבְתִּי אֶת הַמְחֻשָּׁבָה הַזֹּאת".

בְּזֶה הַרְגַע בָּאָה הַיְלֻדָּה בְּרִיחָהּ, הַנִּיחָה יְדֵה הַקְּטָנָה הָאֲחֻת עַל יַד-הָאָב וְאֵת יְדֵה הַקְּטָנָה הָאֲחֵרָת עַל יַד-הַסֵּב, – לֹא אֲמַרְהָ כְּלוּם.

– הַפַּעַם עָלִינוּ לְבוֹא לְכָלֵל הַבְּנָה?

חִיכּוּ שְׁלֹשָׁתָם, מְבַלִּי דַעַת עַל מָה. מִן הַשָּׁמַיִם נִתְקַ כּוֹכֵב.

– זְמַן רַב, רַב נוֹפְלִים פֹּה כּוֹכְבִים.

כְּשֶׁנֶּשְׂאָרוֹ לְבָדָם, פְּתַח הַבַּיִת בְּדַבְרֵים אֱלֹהִים...

תֵּלְכוּ הַסַּפּוֹר יִהְיֶה וְדוּי; הוּא אָרְךְ הַרְבֵּה. כָּל הַלֵּילָה כְּלוֹ.

